

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130P, Fél évre 260P, Egész évre 520P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladó szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Teléfono: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

VILÁGJÁRÓ GYOMAIK

Szerdán este az egyetértés olvasókör közművelődési estélyén egy életbarázdákkal mélyen szántott arcú lakostársunk állt az előadói asztal mellé és szerény kéréssel fordult a hallgatósághoz, hogy a hadifogsága alatt Kínában tett egyik megfigyelését elmondhassa.

Egy-kettőre benne voltunk a kínai gazdálkodás folyamatában. Megtudtuk, hogy az öntöző gazdálkodás mellett a talajvíz is elég magas ott és így csak fokozottabb trágyázással lehet a föld termőképességét fenntartani. Azonban a kínai gazdának aránylag sokkal kevesebb állata van, mint amennyi trágyára van szüksége. Így annak hiányát részben az emberi ürülékkel pótolja.

Nálunk sincs trágya bővítés, itt is kifizetődnek, ha az emberi trágyát mi is felhasználnánk.

A szép, összefüggő mondatokból színes képet kaptunk még a napi 10 fillérért baronni munkát teljesítő kuliról.

Izsó Lajos lakostársunk a volt nagyállási uradalomban kezdte pályafutását, mint lakatos tanonc. Már a háború előtt bejárta Nagy-Magyarországot. Tengerész katoná lett. Az „Erzsébet királyné” hadihajón teljesített szolgálatot. A háború Japánban érte az Erzsébet királyné hajót, melyet a mieink elsüllyesztettek, ők meg fogságba kerültek. Európában, Ázsiában, Afrikában és Ausztráliában járt 8 év alatt Izsó Lajos, most hazasodott a sorsa. A felesége a Kner-nyomdába

jár, az ő keresetéből tartja fenn magát a két gyermekes család és a valamikor vakmerő hadibuvár, a nagy török építkezések ankarai építési konjunktúrájában Kemal pasá volt alkalmi vállalkozója a felesége helyeti süt, főz és gondozza két gyermekét és most szerdán este előadást tartott az egyetértés olvasókör hallgatóságának az emberi trágya kihasználásáról és előadás után a 10 évi távollét után a napokban Törökországból hazajött Domo-kossal úgy beszélt Ankara fővárosról és Szтамbulról,

mint ahogyan a gyomai és endrődi ember beszélget a két községéről.

Mennyi életrevalóság, szívósság van ezekben a világgjáró magyarokban. De ha általánosítunk, azt állapíthatjuk meg: amíg a haza határain belül vagyunk, belesüllyedünk a szerencsétlen itthoni lespedésbe, csak ha a sorsunk a határunkon túl sodor bennünket, csodálatos szívóssággal, életrevalósággal vérekedjük át magunkat a nehézségeken.

De kár, hogy az a tulajdonságunk nem fordított! W.

tengerit kelljen kiosztani az inség enyhítésére.

A földművelésügyi miniszter kamaimenes vetőmagkölcson keretében segít a kisgazdákon.

- 2000 q árpát
- 500 q zabot
- 300 q tengerit utall ki.

Ricsóy-Uhlarik Béla főispán az arra igazán rászoruli gazdák megsegítésére:

- 1000 q árpát
- 1550 q. kenyér búzát boesától rendelkezésre.

A baromfi tenyésztés kedvelő gazdaközönségünk részére:

- 80 drb. kendermagos
- 184 „ rhode izland,
- összesen 264 drb. tenyész-kakast utallak ki.

Vegyések

A belügyminiszter ez 1935-36 évi inségnyhító levékenység könségeinek fedezésére Békés, Gyoma, Mezőberény, Orosháza, Szarvas, Szeghalom községekre egyszeri inségjárulék kivételével rendelte el.

Figyelemre méltó, hogy a vármegye területén Csorvás, Nagyszénás és Vészto községekben 75 százalékban, Békés-szentandrás községben 68 százalékban, a többi községekben 42—65 százalékban állapította meg a bizoitság a póiadót. Gyoma póiadója 49 százalék.

A sertéspestis tovább terjedése, illetve megszüntetésére az elmúlt évben 7.177 P. 93 fillér került kiutalásra.

A súlyos gazdasági helyzet adottsága, hogy a vármegyei alispán jelentésében a munkások helyzetével foglalkozik a legrészletesebben, Több oldalról való megvilágosítás után, két intenzivebb dolog megindításában látja elérhetőnek a munkások elhelyezkedését. Az eddiginél fokozottabb tempóval kellene a gyümölcs termelést elősegíteni, mert ill nagyobb számú munkás helyezhető el. Ugyanesak nagyobb számú munkás nyerne elhelyezkedést ha a Körös vidék lakossága az öntözéssel fokozottabb mértékben foglalkozna.

Az iparosok helyzete a munkásság és gazdák súlyos helyzetével egyenlő.

Ennyi történet Békés-vármegyében rövid 2 hónap alatt.

Békés vármegye két hónapi élete

Az 1935 évi december hónapban megtartott rendes közgyűlés óta a következő említésre méltó események történtek Békés vármegyében.

Közegészségügy

A vármegye közegészségügyi viszonyai rosszabbodtak. Több iskolát járványos betegség miatt bezártak. Sok fertőző megbetegedés történt. Számszerint 1061. Gümőkórban 70 egyén betegedett meg. Meghalt 39.

Népmozgalmi adatok:

Születések száma: 1023

Halálozások „ 849

Szaporodás: 174

Szomorú adatokat láthatunk az 1920—1932 évek szaporodási arányainál. A csökkenő állapotból azt láthatjuk, hogy vármegyénk a születések között az egykés vármegyék után következik, míg a halálozás tekintetében a magasabb arányuk között foglalunk helyet.

A magas halálozás oka a tuberkulózis, amely sajnos, erős gyökeret vert itt és így került Békés megye a magasabb halálozást mutató megyék közé.

Tűzbiztonság

A két hónap alatt 21 tűzeset

fordult elő. De ha a tűzkár összegét nézzük, amely 5717 pengő 80 fillért tett ki, akkor látjuk, hogy az ország tűzkárának 1 százalékát teszi ki, az előző évi 1.3 százalékkal szemben.

Keltekési okok szerint az elmúlt évi 287 esetközül gondatlanság 57, gyermekek játéka 27, építkezési szabálytalanság 19, villámcsapás 17, mozdony, cséplőgépből kipattant szikra 13, kéményből kipattant szikra 11, gyújtogatás pedig 10 esetben szerepel.

Vármegyénk területén 1931—1935 évig összesen 1045 tűzeset volt, a kár összesen 773. 143 pengő volt. Ezzel szemben 1926—1930 években csak 984 esetben volt tűz, de a tűzkár 2.191.000 pengő volt. Év-ról-évre csökkenő, úgyhogy az utóbbi 5 év tűzkár állaga 438.000 pengővel szemben, már csak 154.628 pengő.

Közgazdaság

Az enyhe időjárás az őszi vetésekre igen kedvező. Így remény van, hogy a vetések megerősödnek és nem lesz szükség arra, hogy, mint az őszi folyamán, 22.000 q. import

A tárgyalás alapja.

Az ugynevezett utódállamok „jobb meggyőződésük ellenére” kezdik befájni, hogy a Dunamedence problémája megoldhatatlan. Magyarországnak, ugyanis mint politikai, nemkülönben, mint gazdasági lényezőkénti szövetségükbe való bevonása nélkül.

Viszont Trianon óta az érdekellentétek annyira kiéleződtek, a megcsonkított ország és az elvesztett részek mostani birtalói között, hogy valóban nehéz még annak képzeletbeli felvázolása is, hogy oly ellenlétes érdekeket, melyek ép annyira másfajta sajátossággal bírnak, mint a két legellentétebb elem: a lúz és a víz, csak annyira összeegyeztetni, hogy mint tárgyalási alapot elfogadhassák a későbbi platformra.

Mert minden naivitása mellett is frivol lenne bármely eddigi ellenfél és mostani probléma apostol részéről az az elgondolás, hogy Magyarország a rossz emlékü előzmények után gyanuper nélkül üljön közüjük a zöldasztalhoz, abban a boldog tudatban, hogy most már érdemesnek tartalott a szövetségre és a jóle megszokott gavallér gesztussal, feledve a multakat, tárgyaljon gazdasági és olyan politikai kérdések felett, amelyek, mint hangoztatják, világbiztonsági céllal valamely (itt nem nevezett) politikai áramlat, vagy szövetség ellen kíván a Dunamedencében zárt falanszot alkotni, hogyha az eszközök módosításával is, de lényegében megerősítse a hőke okmányok tartalmát és azoknak érvényt szerezzen.

Több, mint másfél évtizeden át nyögjük méltatlanul Trianon átkát. Nem az utódállamok engedékenységén mulott, hogy fel nem morzsolódtunk önző, kíméletlen politikájuk örökö-

lomköveti között és körök fönnödi gyűlölettel halálos szorítása alatt össze nem roppantunk, hanem a magyar fát törhetetlen energiája és kipusztíthatatlan élniakarása adott ennek a nemzetnek erőt a csapások elviselésére, valamint a küldetésben való mélységes hit-

nyújtott reményi és vigasztalást a jövőre vonatkozólag.

Sokat próbáltunk, nem lehet már állítani bennünket. Hanem tudnánk, igenis nagykorukká edződünk politikailag. Lehet velünk tárgyalni, ha egyelőre nem is az általuk áthallott kooperációról, de ennél inkább a revízióról.

Ipartestületi közgyűlés

Február 16-án délután 2 órakor tartották meg iparosaink a rendes évi közgyűlésüket Oláh Lajos elnöke alatt, Bencsik László iparhatósági biztos jelenlétében. A gyűlésen a 276 önálló iparos közül 70-en vettek részt.

A bejelentett zárszámadást elfogadták, amelyből az ünök ki, mint az olvasóköreinknél is kivétel nélkül, hogy nem a tagsági díjakból tartják fenn az ipartestület adminisztrációját, hanem az illetékek hasznából.

Az előjárók évi jelentéséből a következőket közöljük:

Tervebe vettek április elején Kner Izidor arcképének telepítését.

1935 évi december 31-én 276 tagja volt az ipartestületnek.

A mult évben 34-en váltottak ipari, 12-en beadták az iparukat és 1 meghalt, tehát a szaporodás 21 új ipar.

Egy közgyűlést, 11 előjárósági gyűlést és 1 békéltető tárgyalást tartottak. Tanonc szerződést 37-et kötöttek és 11-et felbontottak. 1935 december 31-én volt 68 tanonc, ezekből 17 leány. Segédlevelet 28-an nyertek. Munkakönyvet 99-et adtak ki, ezekből a 111 §. III. b. 12. alapján 71 gyári munkás könyv volt.

Segéd bejelentés 115 és kijelentés 95 esetben történt. A bejelentett segédek száma a szövőgyári munkásokkal együtt 108.

Az ipartestület ügykezelésében beérkezett 422 darab.

Kisorsolják négy előjárósági tagot, akiknek helyébe megválasztották Biró Károly, Dancsó Árpád, Kiss István és Gecsei Sándor rendes tagokul, pótagokul Gecsei György, Puskás Ferenc, Herter Márton és Balogh Lajost választották meg.

Számvizsgáló bizottsági tagok lettek: Kiss Gábor, Beinschroth Márton és Sebess János.

A mestervizsgáló bizottság is újra alakult. Elnökök lettek: Mészáros Lajos és Tari János, alelnökök: Valach Vince és Payer Imre. A bizottság tagjaik a tanoncvizsgáló bizottságból jelölték ki eszeről-esetle.

A tanoncvizsgáló bizottságot is újra alakították az előjáróság javaslata alapján.

Az iparos nyugdíj törvény megalkotására az ipartestület közgyűlése a kötelező nyugdíjazás mellett foglalt állást.

A testület ügyészévé egyhangulag dr. Legeza Tibor ügyvédet választották meg.

A következő hírlapokat rendelik meg a folyó évre: Pesti Napló, Népszava, Gyomai Újság és Tolnai Világlapja.

Ipari vásárt rendeznek

Már ittunk róla, hogy ebben az évben ünnepli az iparos tanonciskolánk 50 éves fennállása jubileumát. Ennek méltó megünneplésére az iskolával kapcsolatosan egy ipari vásár

rendezését határozták el iparosaink, amelyet vagy szeptemberben, vagy karácsonykor tartanának meg. Az iparosok közül eddig mintegy 40-en jelentkeztek, akik a vásáron rész vesznek.

Gyümölcskiállítás lesz Gyomán

A február 26-án tartott vármegyei kisgyűlésen vitte dr. Márki Barna alispán indítványára elhatározták, hogy ebben az évben a vármegyei gyümölcskiállítást Gyomán tartják meg.

Köszönettel vesszük az alispán úr irántunk tanúsított figyelmét. Ez a figyelem azonban arra is kötelez bennünket, hogy a kiállítás megrendezése és sikere érdekében mindent elkövessünk.

A bűzakiállítást Békésen, a haszonállatkiállítást Szeghalmon tartják az idén.

Vajjon nem volna jó az ipari vásárt a gyümölcskiállítással együtt megrendezni?

Munkában vannak a rémhirterjesztők

A mult héten a vonat elé fekküdt Szujó Vincénéről megállapította az orvosi vizsgálat, hogy élve került a vonat elé. A rémhirterjesztőket ez nem elégtette ki és azt terjesztik, hogy Szujónét megölték és ezután vonszollák a sínekre.

Egy szó sem igaz az egészről.

Ugyenigy járta be a suttogás a járást, hogy Less József esendőőrmesteri Kondoroson agyonverték.

Ez sem igaz.

Addig garázdálkodnak ezek a suttogók, amíg valamelyiket elaposan megbüntetik rémhirterjesztésért, vagy vágalmazásért.

TÁRCA

FIATALON A VIHARBAN

Irta: Klein Mihály. (2)

Már két hete dolgoztam az új munkahelyen, amikor egy délelőtt szólt a főnököm, hogy menjek a telefonhoz. Nagyon meglepett, hiszen nem tudtam, kikereshet engem itt! Idegesen kaptam fel a kagylót és valami megmagyarázhatatlan érzés hatása alatt kiáltottam: „halló!”

Az előérzelem nem csal meg, mert a telefonáló közölte velem, hogy jó nagybátyám Újpesten előző este meghalt és nagynéném kér, hogy menjek azonnal ki. En-

gem annyira megdöbbentett és lesújtott a gyászhir, hogy szótlannul rohantam a villamoshoz. Anynyira előntött a fájdalom, hogy hangosan sirtam, zokogtam nagy fájdalommban. Ugy tűnt fel, mint ha sohse érnék ki Újpestre. De mégis megérkeztem és lélekszakadva estem be a gyászos házba.

Ott már mindenki feketében volt és gyászolták a megboldogultat, akit én már nem láthatam többé, mert ép az imént vitték el felravatalozni a halottás házba. A temetés után még egy hetet töltöttem Pesten, majd újra visszamentem nagynénémhez, hogy átvegyem nagybátyám munkáját.

Itt egy felévet töltöttem ei a

célból, hogy végre munkakönyv-nyőz jussak, amit meg is kaptam.

Munkakönyvem volt, de munkám nem volt. Kilátástalannak tartottam az itthon maradáást és elhatároztam, hogy szerencsét próbálni vándorútra kelek, hogyha nem is végleges céllal, de legalább a világot megismerve bejárjam azt.

Hangsúlyozom, hogy engem nem csupán a kaland vágy kergetett ki az országútra, mert nagyrésztben az itthoni kilátástalanságot, a munkanékültség adta kezembe a vándorbolót és etette velem a vándorlegény hontalanságának sovány kenyerét. De mivel gyakorlatlan voltam a „fekto-

lásban”, bizony minden napra kenyér sem jutott és gyakran oly éhes voltam, hogy akác virágot szedve, azzal próbáltam csillapítani kínzó éhségemet.

Igy baktattam éhesen, szomorúan és azon tűnődtem, hogy van-e valami célja annak, amiért érdemes ezt a hányatottságot és éhezést elviselni.

Már negyedik napja tartott ez az állapot és már-már azon a ponton voltam, hogy véget vessék mindennek, mert ha tudtam is, hogy az országuton nem rózsákból vetnek ágyat nekem, ilyen emberteienségekre mégsem számítottam.

(Folytatás köv.)

A gördülékeny előadást Molnár Gyula rendezte, akinek az utóbbi időben hanyatló ambíciója ez estén újra felvirágolt. A zenei rész vezetése Farkasuszkó Imre kezében volt, aki a nehéz finálékat biztosan hidalta át a szereplőkkel. A láncokat Molnár Gyuláné állította be stílusosan és mentesen az össze-vissza szedeli figuráktól. A díszleteket és jelmezeket a Gyomai Dalárda és a Gyomai Sport Club vezetésébe volt szíves díjtalanul átengedni a nemes cél érdekében.

A jó világítás a Lach és Varga cég szakképzett szerelését dicsérte.

Sajnos, az időjárás nem úgy kedvezett, mint ahogy azt a jól előkészített és sokat ígérő műkedvelő előadás megérdemelte volna, sokakat az igen kellemetlen idő visszatarthatott és egy kellemes szép estétől fosztotta meg. Bizva a szebb időben, reméljük, hogy legközelebb az idő sem fog akadályt jelenteni, mindenki osztatlanul részt fog venni és támogatja Levente Egyesületünket nemes munkájában.

A polgári iskola farsangja

A polgári iskola tanári testülete szombaton este fél 6 órai kezdettel az iskola növendékei részére kitűnően sikerült farsangot jelmezes mulatságot rendezett. A tanulóifjúság szülői társaságában oly nagy számmal jelent meg, hogy a terem zsúfolásig megtelt. Kedves jelenéség volt a sok apró jelmezes felvonulása. A jelmezek közül sok igen ötletes és jól sikerült volt. A legjobb jelmezeket díjakkal jutalmazta a bíráló bizottság. Az első díjat egy kis szőke boy nyerte meg. Volt még indián, kéményseprő, matróz, miki egér, aratólány, matyó leány, spanyol táncosnő, éj királynője Piero stb.

A mulatságot egy kis előadás szakította meg, melyből különösen a telefon, egy kis páros jelenet aratott nagy sikert.

A tanulóifjúság igen jól érezte magát és vígan ropla a láncot 11 óráig Kéri Lajos és társai zenéjére.

Világpolitika

Az abesszin háború nagy olasz győzelmei nyomán a béke lehetőségét áhítozza az európai háborútól félők sokasága. Állítólag litokban már folynak is a béketárgyalások.

Spanyolországban — mintha a rendes kerékvágásba kerülne az államhatalom. Még min-

dig a moszkvai kommunizmus vörös napja vigyorog a spanyol láthatáron.

Mintha derült égből lecsapó villám halott, hogy Japánban erős nemzeti érzelmű fiatal fiúk legyilkolták a miniszterek egy részét, akik a szövetséggel szemben amárséklét politikáját képviselték. A fiatalok az azonnali megtámadását akarták Oroszországnak, nehogy ideje legyen a háború felkészülésére.

Franciaországban csaknem felléggességig feszült izgalomban szavazták meg a francia-orosz egyezményt 553 szavazattal 164 szavazat ellenében.

A magyar képviselőház harmadik bizottságában méltóság teljesen folyik a leleplezési törvényjavaslat tárgyalása.

KOPASZODÓ FÖLDEK.

Egyik kiváló gazda írta: „Ha a föld ereje kimerül, megkopaszodik, mint az ember feje. Ha tart még a termékenység, de nem gondozzák, gyomot terem, mint az elvadult emberi szív.”

Ha nyár elején végignézzük kis Hazánk ringó kalászosokat termő szántóföldjeit, érezzük csak fenti mondás igazságát. Minél kisebb a parcella, annál nagyobb a kopaszodásra való hajlama, elgyomosodása. Különösen a tavaszi kalászosok, az árpa, a zab, földből alig kikandikáló nyomorék termése ad jogot fenti hasonlatra.

Földjeink múlt században még világhírű zsirosága jórészt eltűnt. Mert mindig csak arattunk, kivontuk a talaj erejét, de pótlásról csak immel-ámmal gondoskodtunk. És a legfelelősebb föld sem kimeríthetetlen.

Hogy földjeink nagyrésze kimerült, különösen a zab mutatja. Ugy tartják, a zab élelmes növény, nem kell neki trágya és a forgó végére teszük. Jó erőben lévő földeken meg is él valahogy, de sovány talajon rossz ránézni. Még az élelmes zab sem talál táplálékot kimerült, kiszárolt talajokon.

De ha trágyázzuk, műtrágyázzuk, a zab meg az árpa is megmutatja, mit tud. Nem arasznyi, de embermagasságu lesz a szalmája, dusan fizető kalászszal, búzával. Nem mutat kopaszodásra hajlamot, a gyom sem veri fel.

Ördögűzés.

János bácsi felesége
Ötven évet élt egyvégbe.
Megunta a rögös földön
Elköltözött, fel az égből.

János bácsi megsíratta
Emlékére gyertyát égget.
De ház körül kell az asszony
Nézelt hát más feleséget.

Igy van ez már réges régen
Még a világ kezdet óta.
Nem illik a vén karóhoz
A himbozó, festő rózsza.

Sugták, mondták János bácsi!
(Hej vén öreg huncut kecske)
Szarvakat rak ősz fejére
A fiatal szép menyecske.

Szép fiatal lúzes asszony
A szerelmei még csak pedzö.
Hiba volt, hogy közel lakott
A szemfüles segédjegyző.

Segédjegyző hegedülje,
Vagy csak inkább a vonója
Szebben szólt mint a János
Minden mézes-mázos szója.

János bácsi öregember
Alkonyatkor pihenni tér
Istennek ajánlja lelkét
A vetésre dúts áldást kér.

El is alszik hamarjában
Dolgos öreg teste fáradt
Éjfél tájban arra ébred
Hogy nyitják az ajtózárat.

Tán belerő, haramia?
Éjfél tájban más ki járna?
Pedig csak a felesége
Ki az ajtót loppal tárja.

Kár volt kendnek felébredni
Miert nem aludt kend jó mélyen
Felszerkent ez éjjeli órán
A székenre ráeszméljen...?

János gazda okos ember
Bár keserű mérget evett
Midőn hazatér az asszony
Ébren van, de alvást tettett.

Másnap reggel szokás szerint
Mégis előbb ő van talpon
Mosolyogva kérdi párját
„Mit álmodtál lelkem asszony?”

„Mit álmodtam édes uram
Nagyon rosszat fel se kérdje
El sem merem így mondani
Miert csigázzam kendet véle.

Egy szakállas kopasz ördög
Akkurát a botos Nánán
Eljött értem az éccaka
S a pokolba vitt a hátán.

Ful velem a nagy sötétben
Szinte folytott kénes bűze
Elmegyek még ma a paphoz
Én belőlem, hogy küldze.

Osztán ott forgattak nyáron
Piritottak lassú tűzön,
Szól a gazda: „Nahát asszony
Az ördögöt én küldöm.”

Előveszen a sarokból
Egy jóvékony hajlás pálcát
Édes lelkem, Erzsébet lelkem
Keadjúk rá az ördög táncát.

A menyecske most elérte
Hogy az öreg mindent látott
S amíg boltal kenegeti
Elmormol egy Miatyánkot.

Belejáratt János bácsi
A szokatlan kedvtelésbe
Fogja magát megbékéltén
Kibollug a vetésébe.

Az asszony meg sír, darabig
Sós keserves könnye pereg
Azán husan csak elalszik
Mint afféle megvert gyerek.

Álmodik a tázhely mellett
De nyugtalan ám az álma
Pokolban a katlan körül
A Bekebub táncát járja.

Tanulság: Ha öreg ember,
Akar házi békességet
Vén csoroszlyát vigyen haza
S ne fiatal feleséget.

Bauer Illés.

HIREK

Gyógyszertárszolgálat. Ünnepeken és éjjel minden hónap 1-től 15-ig a Máday és 16-tól a hónap utolsó napjával bezáróan a beéri Balogh gyógy-

Ricsóy-Uhlarik Béla főispán ajándéka. A hét folyamán ez inséges konyhák és a „Zöldkereszt” gyermek ékeztelési akciók részére a főispán babot és ruhát küldött.

Az Országos Stefánia Szövetség gyomai 188-as számú védőintézetében dr. Bartha Gusztáv főorvos 24-én az „Egyke veszedelme” címen statisztikai adatokkal bizonyította be, hogy milyen nagy nemzeti veszedelem az „egyke”, amiről — hála Istennek — nálunk még nincs szó, de ne is legyen. Ma, 29-én Bauer Illésné vezető védőnő a „Kuruzslás és a javasasszony praktikája” címmel tart előadást. Különösen az anyák figyelmét hívjuk fel ezekre az előadásokra.

Március 1-én választmányi ülést tart a NEP. A Nemzeti Egység Párt gyomai szervezete március 1-én, vasárnap d. u. 8 órakor hivatalos helyiségében (Baross u. 16.) ülést tart, melyre a tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

Csütörtökön tartották meg a NEP vármegyei választmányi ülést Gyulán. A Nemzeti Egység Párt Békés vármegyei központi választmányja Ricsóy-Uhlarik Béla főispán elnöklétével csütörtökön délután gyűlést tartott. Járásunkból részt vettek: Tápay Károly járási elnök, v. Madaras Gyula k. titkár, Nemerey Péter helyi csoport elnöke, Palotás István titkár, Cs. Nagy Dániel választmányi tag társelnök Endrőd-ről a helyi csoport elnöke és a titkár.

Nincs minimális baromfiár

A Külkereskedelmi Hivatal értesítést küldött, misint hogy a baromfi évad befejeződött, becsünléti a minimális árak megállapítását.

Talán ezzel volt összefüggésben, hogy a szerdai piacon az előző piacon volt kg.-ként 130 filléres tyúkár 80 fillérré zuhant le.

Szerdai esték.

Február 26-án az Egyetértési Olvasóköriben tartotta idei 15-ik előadását a Gyomai Közművelődési Egyesület. Wagner Márton szerkesztőnk Gyoma fejlődése címen beszélt, igen érdekesen és tanulságosan állítva szembe az elmúltakat a jelenel, majd áttért néhány gazdasági kérdésre, amely mindkét nembeli hallgatóságnak hasznára szolgált. Utána Szóke Ferenc ügyvezető elnök ösztönzésére Izsó Lajos lakostársunk lépett az előadói asztalhoz és külföldi tapasztalatai alapján — élénk megfigyelő képességet elárulva — követendő gazdasági tanácsokkal látta el társait.

Molnár Gyula néhány megkapóan szép verset olvasott fel Kruchió Endre Hajnali csillagok című, most megjelent kötetéből. Énekszámokkal és szavatokkal ügyesen működtek közre: Szánó Erzsébet, Biró Mária és Oláh Erzsébet.

Március 4-én a Kisréti Olvasóban Nemerey Péter, 11-én a Németkaszinóban Szóke Ferenc, végül 14-én, szombaton este a 48-as Olvasóban Ruszka Sándor tart ünnepi befejező előadást.

Műkedvelő előadás Kondorostanyán.

F. év febr. 25-én délután a kondorosianyi Hangya szövetkezetben Bencze Józsefné tanítónő betanításában nagyszerű farsangi délután volt. Szemet gyönyörködtető, felnőttszerű gyermek szíveket megdobogtató látvány volt, hogy egyszerű embernek a gyermekek milyen kisművészek tudnak lenni, ha kellő hozzáéréssel és fáradhatatlan munkával foglalkoznak velük. Jól esik különösen tanyai viszonyok között élőknek, ha olyan közéleti egyéniségek vannak közöttünk, akik még szabad idejüket is a népművelődésre szentelik. Ilyen Benczné, aki már nagyon sok eselen megmutatta tudását és rátermettségét. A műsoros farsangi délután minden jelenlevőnek felejthetetlen élményévé lett.

Figyelem!

SZABÓ- ÉS VARRÓLICEUM

a gyomai urileányok és asszonyok részére, melyen az alakraformázás rendkívüli módszerének életrevalóságát és célszerűségét tanítom, mely nagy jelentőségű a női ruhaszabászat és szabásciképzés terén. A tanfolyam ideje három (3) hónap, mely idő alatt a növendékek hozott anyagból önmaguk részére dolgoznak.

Jelentkezni lehet március első hetében, minden délután 2—4-ig, Petőfi u. 19 sz. alatt. A tanfolyam kezdete március 10-én.

IFJ. FEKETE JÁNOSNÉ

Ma délután választja meg Endrőd község a főjegyzőjét

Ma délután 3 órára tüzte ki Bakos József főszolgabíró Endrődön a főjegyző választó közgyűlést.

Négyen pályáztak a főjegyzői állásra: Harsányi László, dr. Tóth Libor, Pá-

dár Miklós és vitéz Sárly István füzesgyarmati helyettes főjegyző.

Reméljük, közmegelegedésre a legaraválóbb embert választja meg Endrőd község képviselőtestülete főjegyzőnek.

A magyar dal utja

„A gyomai Dalárda elnöksége és működő tagjai felhívják a dalkedvelő és énekelni szerető polgártársakat és különösen az ifjakat, hogy a Gyomai Dalárda működő tagjai sorába lépni sziveskedjenek.”

Talán már ötödször is megjeleni a helyi lapban ez a kis rövidke felhívás és bizony, mondjuk meg őszintén, nem nagy eredménnyel.

Mélyen létszeli szerkesztő úr, erre a felhívásra vonatkozólag engedje meg nekem, egyszerű dalosnak, hogy b. lapjában egy pár szót szólhassak a dalról, magunkról, meg másokról.

Egy nagy dalszerelő magyar ember azt mondta, hogy a „lélek legszebb megnyilatkozása az ima mellett a dal. A dal adja vissza leghivebben a szívben felgyülemlett érzelmeit, az örömet vígan, a bánatot bánan.”

Milyen gyönyörűségesen szép ez a pár szó, mennyi igazságosság sugárzik belőlük, mélyen szán, gondolkodásra készítenek, de menjünk csak tovább és nézzük meg, hogy mi is az a dal.

Akkor halljuk a dalt legelőször: amidőn édes anyánk álomba ringat, aztán végig kísért egész életünkön, hogy amidőn koporsónkal a föld ölébe helyezik, barátaink dallai búcsúzzanak el tőlünk.

Mi magyarok több, mint ezer esztendeje, hogymagunkkal hoztuk a dalt az ázsiai pusztákról, ahol akkor már az oly dúsan nyitott a lelkünkben, mint az ottani véghetetlen rózaságon az ezerszínű pompázó vadvirág. Azóta is megmaradt dalos népnek a magyar s nemcsak örömet, nemcsak bánatát, nemesak szerelmét és nemesak barátságát foglalta mindenkor dalba, hanem népének történelmét is. Minden korszakunknak megvannak a maguk dalai és ezek a dalok együttvéve adják nemzetünk történelmét.

Nekünk ma kétszeresen fontos a magyar dal, mert ez a magyar dal a mi kulturánk egyik oszlopa. Ez a magyar dal ad nekünk erőt, reménységet, ez a magyar dal acélozza meg szívünket, lelkünket megcsonkított hazánk keservei közti és ez a magyar dal van hivatva arra, hogy gyermekeinket magyarokká nevelje.

A megszállt területeken a legnagyobb lempóban szerbesítenek, csehesítenek és románosítanak. Ilyen megtépzott, megcsonkított, mindenükből kifosztott állapotunkban mi lehet erre a mi váiaszunk a mi ellenfegyverünk? Az, hogy énekeljük mentől többször a magyar dalt, mert ez a magyar

dal azt jelenti, hogy vagyunk és azt is jelenti, hogy leszünk. Hiába húzzák ill határokat és hiába rakják meg a határok mentét szuronyerdőkkel, a magyar dal az száll, csak száll, határokon, szuronyerdőkön keresztül száll a mi magyar testvéreink lelkébe, szívébe és ott elvégzi az ő szent, nagy magyar kötelességét.

Ilyen missiót belőlő egyesületek egyike a gyomai dalárda is, amely Nemerey Péter lkp. igazgató és Hajdú Béla ig. tanító urak vezetésével áll.

Megfogyatkozva ugyan, mert az 53-mas létszámból lepadtunk annyira, hogy a múlt évben a kerületi versenyen, Szolnokon már csak 29-en énekelünk. Így sem maradtunk szégyenbe, községünk dalkultuszát meglöbögöttük 29-en is. És ha kevesen maradtunk is, mi azért ilyen kevesen is csak tovább dalolunk, daloigatunk, hogy magyarabbak maradjunk. **Beinschróth Gábor.**

Kis Kadét.

Örömmel kell leírunk, hogy községünk Levente Egyesületének érdemes Vezetősége nemcsak a testnevelés terén visz új pezsdülést az ifjuság életébe, hanem a szellemiek terén is.

Alkalmat nyújtott az ifjuságnak arra, hogy az egyesület kebelében egy olyan műkedvelő gárda alakuljon, amely legutóbbi szereplésével kivívta a „községünk legkilünőbb színjátszó együtlése” jelzőt.

Farkas Imre kedves, vidám 3 felvonásos magyar dajkákának szereplői becsüleles kulturmunkát végeztek és kellemes, szép estét szereztek mindazoknak, akik érdekesnek tartották megjelenésükkel további önképzésre serkenténi derék leventéinket.

A műkedvelőknek kijáró, szokásos udvarias, tulzott dícsérő jelzőkkel ne árasztuk el őket, de esokorba szedjük, mint a magyar mező virágait: az üde Valai Mariskát, — a már kiforrott kedves Kéri Ilonkát, — a mindig élénk, frapáns lános Bartha Rózsit, — a jóízű, zamatos óshumoru Szalóki Lajost, — az igyekvő Mertz Gyulát, — a bohóckodástól mentes, rutinos Imre Ferencet, — a markáns Molnár II. Gyulát, — a kacagtató Szabó Lajost, — az ügyes Palaki Imrét, Bartha Károlyt és még 4 élénk színt: Bácsi Matild, Szebeni Ilonka, Kakati Ilonka és Ladnai Klárit.

Vásári hirdetésny. Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 1936. évi március 6, 7 és 8-án fog megtartani és pedig: március 6-én pénteken hasított körmű állat felhajással, március 7-én szombaton lóvásár, március 8-án vasárnap kirakodó vásár. Az állatvásárra szabályszerűen kiállított marhalevéllel minden fajú állat felhajálható, eladása nem szánt, szekérbe fogott állatok szintén csak szabályszerűen kiállított marhalevéllel bocsáthatnak a vásárra. Minden sertésről, juhról külön-külön marhalevél állandó ki. Iparosok, kereskedők, iparigazolványaikkal felmutatni tartoznak.

„Nótagyöngyök.“ Az 1936-os esztendő első zenei eseménye a „Nótagyöngyök“ c. nótagyűjtemény, melyben legnagyobb nótaköltőink mellett a fiatal szerzők és nóták egy-egy gyöngyszemét mutatják be. Ára 1 P. Megrendelhető a „Magyar Zenealbum“ kiadóhivatalában, Budapest, VI., Horn Ede u. 13. Aki a lapra 1 évre 3 P-vel előfizet, a „Nótagyöngyöket“ ajándékba kapja.

Temesváry Imre szeghalmi képviselő értesítette a szeghalmi halóságot, hogy hosszas utánjárásra sikerült neki az eddig foglalkoztatott 100—120 főnyi inségmunkás létszámát duplájára fokozni az általa megszerzett összegből. Ezenfelül nagyobb mennyiségű főzelék lélel, a gyermekeknek cukrot és a ruhátlanoknak nagyobb mennyiségű ruhaszövetet eszközölt ki. — Mikor írhatjuk majd, hogy a gyomai képviselő is ennyire a lelken viseli a mi inségcsink sorsát. Hejt pedig de vérezett a szíve akkoron a szegényekért!!! Talán még most is vérezik, ha azóia el nem állt.

A kétlelkű asszony. A kétlelkű asszony a hősnője annak a remek regénynek, amely a Délibáb új számban jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, színházi beszámolókat, pleykákat, pompás filmrivalót és több mint száz képet talál az olvasó a különös színházi képeslapban. A déláb egy száma 20 fillér.

„Ifjuság“ főszerkesztője Drózdny Győző a IV.-ik évfolyamába lépett kiválóan megszerkesztett ifjusági hetilapnak, melynek negyedévi előfizetése 1.30 P. Aki tanuló-fiának értékes olvasmányt akar nyújtani, rendelje meg az „Ifjuság“-ot. Budapest, V. Perczel Mór utca 4. Kérjen mutatványszámot lapunkra hivatkozva.

Tintacaruza — vigvázat. Általában azt tartják a emberek, hogy a tintacaruza száj-bavenni veszélyes, pedig ennél ezerszer veszedelemesebb, ha valaki tintacaruzával megszurja magát. Ebből rendszerint súlyos kelevények támadnak. Roppant fontos tehát, hogy ilyen esetekben a szurás helyét azonnal és alaposan fertőtlenítsük.

Miként bizonyítja a Budapesti Nemzetközi Vásár a magyar ipar tudományos megalapozottságát? Az önálló magyar vámerület óla óriási mértékben fejlődik a magyar gyárpar, amelynek kialakításában a legjelentősebb szerepet a magyar műszaki tudományok fejlettsége és a mérnöki kar intenzív munkája lát-sza. Az 1936. évi Nemzetközi Vásár keretében külön pavilonban fogják bemutatni a legmodernebb műszaki tudományoknak a magyar ipar szolgálatában kifejtett működését. Különösen a gyárak laboratóriumainak és kísérleti osztályainak a nagyközönség előtt eddig láthatatlan munkáját fogják érdekes bemutatásokkal és előadásokkal demonstrálni. A magyar vállalatoknak ez a nagyvonalu, érdekes és oklái tudományos bemutatója jelentős érv és bizonyíték a magyar ipar korszerű és megbízható munkája mellett. A magyar nagyipari vállalatokon kívül meghívta a vásár ebben a csoportban való részvételre az állami és fővárosi anyagvizsgáló és egyéb az ipari termés szolgálatában álló tudományos intézeteket.

Királyok detektívjeinek feljegyzéséből. Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely Tolnai Világlapja új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan pompás cikket, remek folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a nagyterjedelmű és gazda tartalmu képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A szeghalmi inségesek a földutak egyengelésének inségmunkálatai helyett kőutak építését kérik a vármegyétől.

Uj Magyarság a keresztény-ség legjobb napilapja. Felelős szerkesztő Molotay István, munkatársak: Rainiss Ferenc, Oláh György, Makkai János, Papp Jenő, Megyery Ella, Dallos Sándor, Szamadó Ernő, Holló József, Barabás Endre. Előfizetés egy hónapra 2.50 pengő. A lap Mácz Ákos helyi megbízottnál rendelhető meg.

Két napig éhezett egy gazdafiú a leólmozott teherkocsiban. Nagykanizsáról jelentik: A murakereszti határállomáson egy Olaszországba irányított „üres“ jeltésű olasz narancsszállító teherkocsit, amely szabályszerűen le volt ólmozva, felnyitottak és abban éhségtől ájult 15 éves fiúgyermeket találtak. A fiú, mint megállapították, Sós János békés csabai gazda gyermeke, aki mezőberényinagyszüleitől akart visszaszökni Békéscsabára. Azt hitte, hogy a vonat csak Békéscsaba felé jár, ezért bebújt egy üres teherkocsiba és várta, hogy megérkezzék a csabai állomásra. Közben a kocsi leólmozták és a gyerek két napig utazott, míg végül Murakereszteren észrevették. A nagykanizsai főszolgabíró-ság azonnal értesítette a fiú szüleit.

Budapest fővárosnak január végén 479 rendes polgári pere, 1272 bérleti és haszonbérleti jogviszonyból eredő pere, 154 gyámoltakkal és gondnokoltakkal kapcsolatos pere, 59 büntető ügye, 17 kisajátítási pere maradt folyamatban. A fővárosi árvek és gondnokoltak vagyona január végén 11.391,176 pengő volt, amelyből 4.6 millió készpénzben, közel 7 millió értékekben fekszik.

Hogyan permetezzünk az ideai rendkívüli időjárás mellett a gyümölcsösben? Erre ad választ a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkjei közül még az őszibarack metszéséről, a szőlőoltvány-készítéséről, a kehelyalakú bokor fák neveléséről, a gyümölcsfa metszés biológijáról, a merdek fekvésű szőlők vízkérdéséről, a zöldségpatánia neveléséről, a rózsa egy igen egyszerű szaporítási módjáról, a legkorábban érő őszibarackról stb. A dásan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő szaklapokból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V., Földmívelésügyi Minisztérium) e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjlanul küld mutatványszámot.

Rejtélyek a makói hagyma körül. Az utóbbi időben a makói vöröshagyma ára állandóan emelkedett. A legmagasabb ár 14 pengő volt. Rejtélyes okokból a makói hagyma ára egyszerre 12 pengőre esett, aminek következménye az lett, hogy nem dobnak árul a piacra. A múlt évben ilyenkor több mint 2000 vagon ment ki az országból, az idén még

csak 700 vagon, pedig Németországban most minden mennyiségre volna vevő. Az árubiány nagy gondot okoz a szindikátusnak.

Gyomai és Endrődi Anyakönyvi hírek

A gyomai anyakönyvi hivatal könyveibe 1936. évi február 20-tól 26-ig a következő bejegyzések történtek.

Születtek:

Gonda Józsefné B. Marjai Róza leánya Róza Erzsébet ref.

Meghaltak:

Szujó Vincéné Timár Jiliana 25 éves rk., Udvardy Endréné Szentandrásy Mária 79 éves ref., Molnár Bálint 36 éves ref.

Az endrődi anyakönyvi hivatal könyveibe pedig a következő bejegyzések történtek:

Születtek:

Katona Mátýásné Varga Eszter leánya Eszter rk., Cserép Illésné Farkas Erzsébet leánya Alica Erzsébet, Paróczai Ferencné Varga Etel fia Gyula Ferenc:

Házasságot kötöttek:

Pelyva Miklós és Kardos Erzsébet, Kovács Elek és Kajla Mária.

Meghaltak:

Nagy József 64 éves rk., Katona Eszter 1 napos rk., Farkas Imréné Iványi Mária 79 éves rk.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejt-hetetlen drága édesanyánk illetve nagyanyánk özv. Udvardy Endréné szül. Szentandrásy Mária temetésén megjelentek, ezzel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet

az Udvardy testvérek

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik drága halottunk ifj. Molnár Bálint temetésén megjelentek, ezzel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

özv. ifj. Molnár Bálintné Molnár Bálint és neje

